

G CONSELLERIA
O SALUT
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ

PRINCIPIS BÀSICS
PER A LA
neteja i desinfecció
D'ESTABLIMENTS

ÍNDEX

1. NETEJA I DESINFECCIÓ	pàg.1
2. FACTORS DETERMINANTS	pàg.2
3. ETAPES DEL PROCÈS D'HIGIENITZACIÓ.....	pàg.3
4. CERCLE DE SINER	pàg.4
5. BIOFILMS	pàg.7
6. TIPUS DE DETERGENTS	pàg.8
7. DESINFECTANTS	pàg.8
8. DESINFECTANTS EFICAÇOS CONTRA COVID 19	pàg.10
9. ESTRIS DE NETEJA	pàg.11
10. PRINCIPI DE MARXA CAP ENDAVANT	pàg.12
11. CONTROL DE LES CONTAMINACIONS CREUADES	pàg.13
12. VENTILACIÓ	pàg.13
13. PERSONAL DE NETEJA	pàg.14
14. HIGIENITZACIÓ DE TEXTILS	pàg.19
15. NETEJA PAPERERES	pàg.20
16. NETEJA BANYS	pàg.20
17. PERSISTÈNCIA COVID 19	pàg.20

Si voleu ampliar la informació, cerqueu el PDF:

***"PRINCIPIS BÀSICS PER A LA NETEJA I
DESINFECCIÓ D'ESTABLIMENTS"***

que trobareu a la web de la

***DG de Salut Pública
i Participació.***

Una adequada **NETEJA I DESINFECCIÓ** de les superfícies és clau per prevenir contaminacions per patògens

NETEJA

té com a objectiu principal eliminar la brutor i eliminar bona part dels microorganismes.

DESINFECCIÓ

eliminar els microorganismes de les superfícies.

NETEJA + DESINFECCIÓ

1º NETEJAR

2º DESINFECTAR

La desinfecció ha de ser sempre posterior a la neteja, ja que perquè sigui eficaç les superfícies han de tenir una càrrega microbiana baixa i han d'estar lliures de brutor.

La brutor segresta l'acció del producte desinfectant i protegeix els microorganismes..

FACTORS DETERMINANTS

Hi ha diversos factors que incideixen en l'efectivitat de la neteja i la desinfecció :

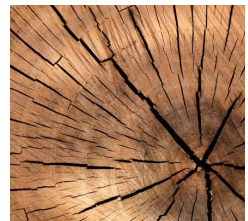
1 **RUGOSITAT DE LES SUPERFÍCIES PER NETEJAR:**

**A + rugositat
+ difícil netejar i
desinfectar**

Es pot fer una classificació de menys a més rugosos als següents materials:

(-) Vidre < Acer < Plàstic < Fusta (+)

A superfície + deteriorada , + rugosa és.

2 **QUALITAT DE L'AIGUA:**

Condicions ideals :

- **Duresa de l'aigua** < 20°Hf .
- **pH de l'aigua** sobre 7.
- **Netejar acer** : [clorurs] < 100 ppm (a + concentració + corrosió).
- **[Ferro]** < 0,1 ppm (lleva efectivitat i acolorix superfícies).
- Emprar **aigua potable**, per evitar patògens.

3 **COMPOSICIÓ DE LA BRUTOR I ELECCIÓ DELS PRODUCTES DE NETEJA:**

- **Greix**: productes de pH bàsic.
- **Proteïnes**: tant productes àcids com bàsics.
- **Sals minerals**: productes àcids.
- **Matèria orgànica**: netejador bàsic.
- **Periòdicament**: emprar un netejador àcid per eliminar les restes minerals que es vagin acumulant.

LLEGEIXI BÉ LA FITXA TÈCNICA PER A SELECCIONAR EL PRODUCTE MÉS ADIENT.

ETAPES DEL PROCÉS GENERALS DE NETEJA I DESINFECCIÓ

1. **Ordenar** dependències i **retirar** tots els objectes en desús.
2. **Retirar** mecànicament la **brutor** més **gruixuda**.
3. **Banyar** les superfícies a netejar per afavorir l'efecte deterisiu.
4. **Aplicar** mecànicament una dilució de **detergent** a la concentració, temperatura i temps requerit a les seves instruccions d'ús.
5. **Rabejar**.
6. **Desinfectar** amb la concentració, la temperatura i el temps requerit a les instruccions d'ús.
7. **Rabejar** (si les indicacions d'ús ho requereixen, per eliminar residus de desinfectant).
8. **Eixugar** (si s'ha rabejat, per no afavorir el creixement bacterià).

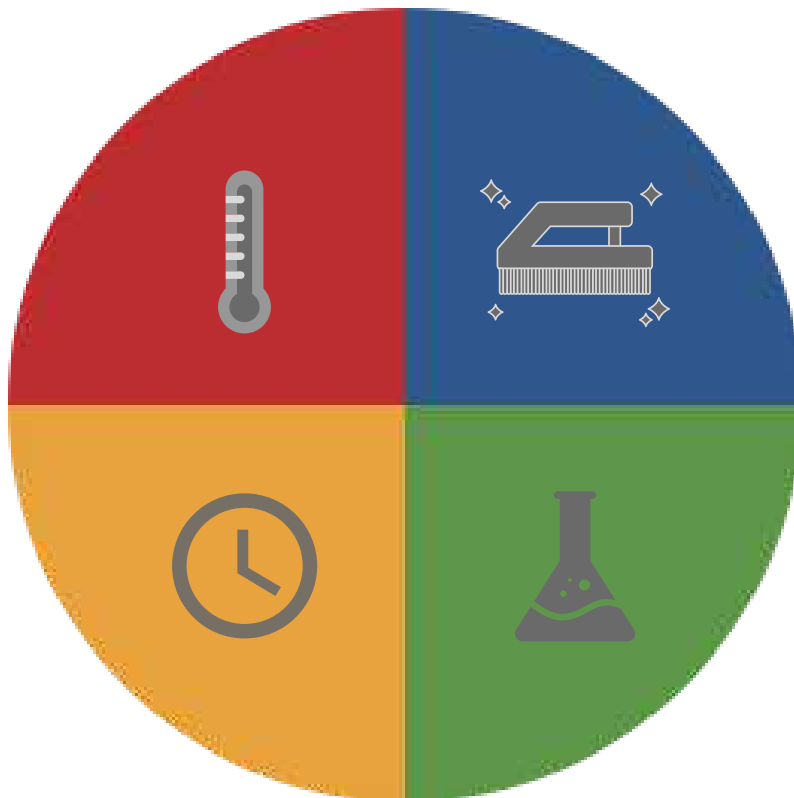
**L'aplicació de la
substància
netejadora s'ha de fer
seguint les
indicacions del
CERCLE DE SINER.**

CERCLE DE SINNER

Per netejar adequadament, s'ha d'aplicar el detergent amb una combinació compensada de 4 factors:

TEMPERATURA

ACCIÓ MECÀNICA

TEMPS

***PRODUCTES
QUÍMICS***

La relació adequada d'aquests factors per a cada producte s'especifica a les instruccions d'ús.

Temps

El temps és un factor necessari per permetre que es dissolgui la brutor.

Però un temps excessiu pot provocar que aquesta brutor es torni a precipitar.

Es recomana que l'aplicació de l'escuma netejadora es faci amb un temps màxim de 10-20 minuts.

També és important el moment de la neteja.

S'ha de fer com més aviat millor, per evitar la formació de biofilms.

Acció mecànica

L'acció mecànica amb la qual s'aplica la substància netejadora afavoreix el despreniment de la brutor de les superfícies i l'acció detergiva.

Es pot aplicar aplicant força manual, amb raspalls, esponges o draps.

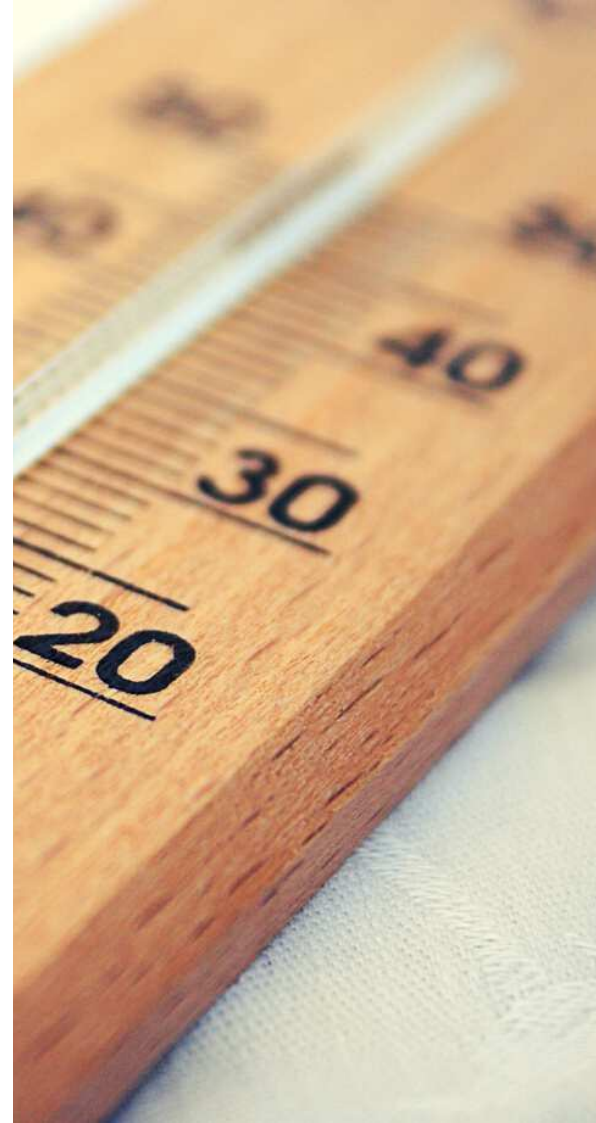
Si es vol evitar la formació d'aerosols, es desaconsellen els dispositius d'alta pressió per aplicar la dissolució de detergent.

Temperatura

Una temperatura alta té un efecte tensioactiu. Però si és excessiva pot provocar l'alteració dels plàstics i les gomes. També afavoreix l'atac dels productes químics a les superfícies. A més pot facilitar la deposició dels residus químics. Altres efectes no desitjats són la coagulació de les proteïnes, la precipitació dels carbonats i un cost més gran.

En canvi, si aquesta és escassa pot dificultar la dissolució dels greixos o pot afavorir la precipitació de la sosa.

L'ideal és que la temperatura de la dissolució netejadora estigui entre 50 °C i 90 °C, i sempre d'acord amb les instruccions d'ús dels productes.

Concentració

Cada producte de neteja té una concentració d'ús ideal.

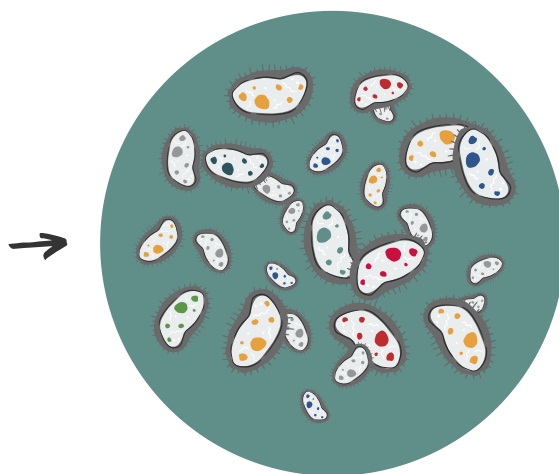
Una dosi excessiva provoca més cost, més residus químics a les superfícies, més deterioració de les superfícies, més toxicitat a l'aplicador i no n'augmenta els efectes.

En canvi, si és escassa es provoca una neteja insuficient i una proliferació microbiana major.

Què és un **BIOFILM**?

Un biofilm és una **comunitat de microorganismes adherida a una superfície** inclosa dins una matriu orgànica hidrofòbica que **difículta la acció dels productes netejadors i desinfectants**. A més afavoreix la colonització d'altres microorganismes com **llevats, fongs, algues i protozous**.

**superfícies + rugoses
i mal mantingudes**

+ formació de BIOFILMS

BIOFILM

**+ dificultat d'acció dels
detergents**

- eficàcia dels desinfectants

ES RECOMANA

- netejar com abans millor
- superfícies en bon estat
- superfícies no rugoses
- superfícies resistentes a la corrosió
- canviar periòdicament les concentracions dels detergents
- rotar els desinfectants,
- addicionar als detergents agents segrestants i enzims que rompin la matriu que protegeix el biofilm

TIPUS DE DETERGENTS

Detergents àcids

Producte d'elecció per :
retirar dipòsits minerals.

El més emprat :
àcid fosfòric però provoca
eutrofització.

Ús incipient :
àcid cítric o el àcid làctic
(- eficaços + respectuosos amb
el medi ambient)

Detergents alcalins:

Producte d'elecció per:
greixos i proteïnes.

- corroeixen l'acer ←
- abrasius per a l'aplicador ←
- són higroscòpics ←
- emmagatzemar ben tancats ←
- emprar amb aigua calenta ←

El més emprat:
sosa càustica
(no gaire corrosiu per l'acer)

DESINFECTANTS

Es recomanen els **productes d'acció desinfectant**
enfront dels productes "doble acció"
(netejadora i desinfectant)

NETEJAR
abans de
DESINFECTAR

Seguir la
FITXA
TÈCNICA

***Per desinfectar superfícies enfront
del COVID 19, es recomana usar:
Concentració d'hipoclorit sòdic 1:50,
Alcohol al 70% o
Peròxid d'hidrogen d'almenys 0,5% (mínim 1 minut)***

**També es poden emprar productes desinfectants inclosos
al llistat de productes viricides autoritzats a Espanya
publicat pel Ministeri de Sanitat a la URL:**

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas.pdf

IMPORTANT TENIR EN COMPTE:

- Les solucions netejadores s'han de fer amb **aigua calenta i sabó o detergent neutre**, seguint les indicacions d'ús del fabricant. ←
- **Renovar freqüentment el contingut dels poals que contenen les dissolucions.** ←
- **Es recomana aplicar-les amb un drap o baieta.** ←
- **Les dilucions s'han d'emprar el mateix dia de preparació.** ←
- **No es recomana aplicar desinfectants mitjançant nebulització o aerosols. Tampoc a espais oberts.** ←
- **No està autoritzat aplicar desinfectants a les persones per mitjans com túnels, cabines o càmeres.** ←

DESINFECTANTS EFICAÇOS CONTRA EL COVID 19

Com es fa una dissolució de lleixiu a l'1:50?

- **Per preparar un litre:**
 - 20ml de lleixiu (2 cullerades soperes ben enrasades).
 - Acabau d'omplir la botella amb aigua potable.
 - Mesclau-ho bé.
- **Per preparar 5 litres:** 100ml de lleixiu i la resta, aigua potable.
- **No s'ha d'emprar aigua calenta per a preparar la dilució.**
- **Usau-la el mateix dia, no la reserveu.**
- **Etiquetau l'envàs.**
- **És molt útil per a superfícies extenses.**

Com es fa una dissolució d'alcohol etílic al 70%?

- Adquiriu alcohol etílic al 96% a farmàcies i supermercats.
- **Per preparar 100ml:**
 - Agafau 70ml d'aquest alcohol etílic al 96%.
 - Afegiu 30ml d'aigua potable.
 - Mesclau-ho bé.
- **Etiquetau l'envàs**
- **No s'ha d'emprar aigua calenta per a preparar la dilució.**
- **Aquesta dilució és molt útil per a petits objectes d'ús personal.**

ESTRIS DE NETEJA

Es recomana emprar
**MATERIALS DE
NETEJA NO
REUTILITZABLES**
per aplicar detergents i
desinfectants.

Si s'empren
MATERIALS REUTILITZABLES:

Desinfectar
(amb una dilució de lleixiu)
i eixugar bé:

- freqüentment durant l'ús ←
- al netejar utensilis d'ús personal ←
- netejar amb la resta de textils ←

Els equips de treball han de ser preferiblement d'ús individual, i convé identificar així equipament com els pals de graneres i de fregar, els poals de fregar, els dosificadors de productes químics o les cubetes de mà.

Si aquest equipament s'ha de compartir, s'han de netejar i desinfectar després de cada ús.

Emprar utensilis diferenciats per a les **diferents àrees** per fer net, especialment si són superfícies més brutes.

Convé marcar aquests estris per diferenciar a quines àrees de neteja corresponen (retolats, colors diferents...)

Al final de la jornada,
els poals, les graneres i
altre equipament de neteja
s'ha de fer net i s'ha de
deixar eixugar bé.

Als carros de neteja s'ha de
disposar de gel o solució
hidroalcohòlica desinfectant,
mocadors i guants d'un sol ús i
contenedor de residus amb tapa.

PRINCIPI MARXA CAP ENDAVANT

Per evitar **contaminacions creuades** durant el procés de neteja, s'ha de
seguir el **principi cap endavant**,
i la neteja més exigent de les superfícies d'ús comú freqüent, quan els
usuaris no hi siguin presents.

Netejar amb un flux que eviti que s'embrutin
zones que estan netes.

PRINCIPI CAP ENDAVANT

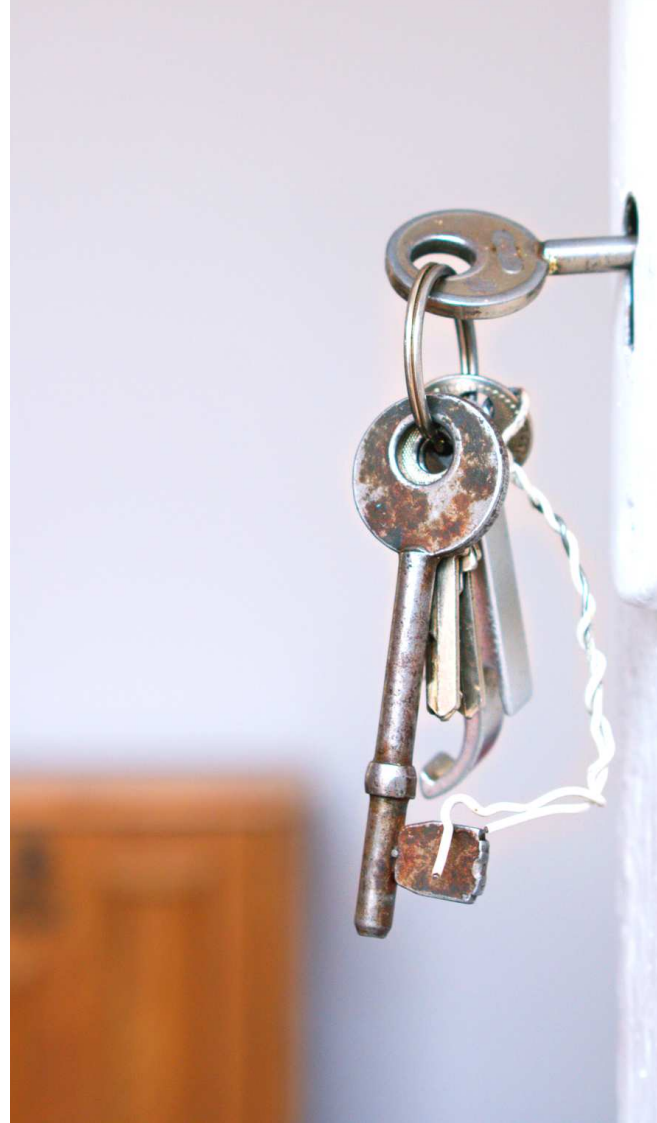
Per això s'ha de fer net de dalt cap avall, i a més
s'ha de començar amb les àrees més netes per
acabar per les més brutes (la part més propera a
la porta d'entrada).

CONTROL DE LES CONTAMINACIONS CREUADES

Intensificar la neteja i desinfecció
d'objectes i superfícies d'ús
freqüent i comú :

mecanismes de funcionament i obertura de
portes, finestres, equips electrònics, mobles
electrodomèstics, sanitaris i elements
arquitectònics d'ergonomia. Són passamans,
baranes, mostradors, teclats, polsadors, teclats,
botoneres, tiradors, timbres, aixetes, penjadors,
taules, cadires i altres mobles....

VENTILACIÓ

Ventilar de forma natural les estances almenys 5
minuts, evitant corrents d'aire de zones brutes a
zones netes.

En sistemes de ventilació i climatització mecànica,
reforçar la neteja i el manteniment dels filtres
d'aire dels circuits.

És preferible comptar amb equips amb filtres amb
eficàcia demostrada com a barrera de partícules
víriques.

Mantenir la climatització a una tª entre 23- 26°C i
revisar el nivell de ventilació perquè la renovació
de l'aire de l'exterior sigui suficient.

PERSONAL DE NETEJA

FORMACIÓ I INFORMACIÓ

- El personal de neteja ha d'estar format i informat dels procediments de treball i de les mesures de seguretat.

- Els protocols generals de treball s'han d'adaptar a la prevenció del COVID-19:

- elaborats amb l'assessorament dels serveis de prevenció de riscos laborals
- amb informació sobre l'ús, retirada i eliminació higiènica del material de protecció (guants, mascaretes, roba d'un sol ús)
- procediments de higienització adaptats per a la prevenció del COVID-19 més eficaços per a prevenir contaminacions dels locals i instal·lacions.
- mesures de higiene per a evitar la transmissió del COVID 19.

- Cartells informatius a llocs estratègics amb instruccions de feina i mesures preventives.

***LA FORMACIÓ HA DE SER
CONTÍNUA I MONITORITZADA
PER ASSEGURAR QUE ÉS EFICAÇ.***

PERSONAL DE NETEJA

VESTIMENTA

- Roba i calçat de feina d'ús exclusiu.
- Durant les tasques no es portaran efectes personals com anells, polseres o rellotges.
- S'han de dur els cabells recollits.
- Espai per a que es pugui canviar de roba i calçat a l'inici i final de la jornada amb armariets o penjadors on es pugui desar la seva roba i objectes personals.
- La roba de feina s'ha de dipositar al final de la jornada en una bossa de bugaderia tancada i identificada a fi de fer-la neta.
(veure HIGIENITZACIÓ TEXTILS)

EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUALS (EPI)

- Les tasques de neteja suposen una exposició directa a una font de risc.
- El personal de neteja comptarà amb els EPI indicats pel servei de prevenció de riscos laborals.
- Després de cada neteja els materials emprats i els equips de protecció individual :
 - si són d'un sol ús es rebutjaran de manera segura
 - si són reutilitzables, es netejaran i desinfectaran.
- Després es rentaran les mans.

NETEJA I DESINFECCIÓ DE DEPENDÈNCIES RELACIONADES AMB CASOS SOSPITOSOS O CONFIRMATS DE COVID 19

Si es vol

- un certificat de tractament desinfectant,
- emprar sistemes de desinfecció per aerosolització o nebulització
- productes que s'han d'aplicar per personal professional especialitzat, d'acord al llistat del Ministeri de Sanitat de productes virucides autoritzats a Espanya

s'ha de fer

per una empresa autoritzada inscrita en el registre oficial d'establiments i serveis biocides (empreses amb serveis a tercers DDD).

Es disposa de la informació oficial al següent link:

<https://www.caib.es/sites/salutambiental/ca/mallorca-33681/>

I sempre seguint els protocols de neteja i desinfecció establerts pel Ministeri de Sanitat per aquests casos.

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Documento_Control_Infeccion.pdf

HIGIENE PERSONAL

**RENTAMANS AMB AIGUA
POTABLE CALENTA I FREDA
+
DISPENSADORS DE SABÓ
+
DISPENSADORS DE PAPER
ABSORBENT**

ES DESACONSELLEN:

**EIXUGADORS DE MANS
PER AIRE
i els
MITJANS REUTILITZABLES**

RENTAT DE MANS

- inici i final de jornada,
- entre diferents tasques,
- si es toquen les mans o els cabells,
- després de fumar o menjar
- d'anar al bany,
- haver tocat residus
- abans i després dels descansos,
- si ha tocat objectes comuns: claus, teclats...

**Fregar les mans
almenys**

**Si durant les tasques
no es disposa
d'un rentamans
fàcilment accessible**

**dispensadors de gel
o solució hidroalcohòlica.**

**Per a assolir un adequat efecte
de desinfecció,
les mans no han d'estar
brutes quan s'aplica el gel.**

**REVISAR
DIÀRIAMENT:**

- dispensadors de gel hidroalcohòlic, sabó i paper:
 - comprovar que funcionen bé
 - reposar-ne el seu contingut
- funcionament de lavabos i sanitaris.

**CONTENIDORS
AMB TAPA
D'ACCIONAMENT
NO MANUAL**

- en bon estat de conservació
- fàcils de netejar i desinfectar
- s'han de fer nets almenys una vegada al dia.

BONES PRÀCTIQUES D'HIGIENE

EL PERSONAL HA DE SEGUIR L'ETIQUETA RESPIRATÒRIA.

**TOSSIR O
ESTERNUDAR**

**es tapparà amb la part interior del colze o amb
un paper de cel·lulosa que es llençarà
immediatament a un contenidor amb tapa
d'accionament no manual.**

EVITAR EN TOT MOMENT TOCAR-SE LA CARA AMB LES MANS.

**ACCIONAR
DISPOSITIUS
D'ÚS COLECTIU:**

**amb el colze
o
mitjançant un paper de cel·lulosa
(es llençarà a un contenidor amb tapa
d'accionament no manual)**

HIGIENITZACIÓ DE TEXTILS

La roba de feina, les baietes, els draps i tots els elements tèxtils d'ús personal que s'hagin emprat durant la jornada, s'han de posar sense sacsejar-los dins bosses de bugaderia tancades i marcades per evitar disseminar la contaminació.

Posteriorment, s'han de rentar amb detergent convencional i cicles de rentat mecànic entre 60 i 90 oC.

NETEJA DE PAPERERES

- Fomentar el rebuig higiènic de materials d'un sol ús.
 - Instal·lació de papereres amb tapa i pedal
 - Situades a llocs estratègics per facilitar l'ús.
 - Netejar-les de manera freqüent, almenys una vegada al dia.
 - Eliminar el contingut mitjançant bosses tancades hermèticament.
-

NETEJA BANYS

- Netejar i desinfectar els banys amb la freqüència necessària per a garantir l'estat de higiene.

- Els dispensadors de sabó, paper d'assecat i solució hidroalcohòlica:

- es mantindran en bon estat de funcionament i
- es reposaran freqüentment

Especial esment en la neteja dels sanitaris, aixetes, pulsadors i poms de portes.

Contenidors amb tapa d'accionament no manual situats en llocs estratègics per facilitar-ne l'ús.

PERSISTENCIA COVID 19 a les superfícies

3 hores a paper
4 hores a coure
1 dia a roba o cartró
1-2 dies a fusta i vidre
Més de 4 dies a acer i plàstic
Més de 7 dies a mascaretes quirúrgiques

DIRECCIÓ GENERAL SALUT PÚBLICA I PARTICIPACIÓ

900101863

coronavirusinstitucions@dgsanita.caib.es

G CONSELLERIA
O SALUT
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ